

Petycja NRA ws. zmiany kpk - uchylenia obowiązku sporządzania uzasadnień orzeczeń w sprawach karnych na formularzu

- Naczelna Rada Adwokacka wystąpiła z petycją w sprawie uchylenia art. 99a kodeksu postępowania karnego, czyli uchylenia obowiązku sporządzania uzasadnień orzeczeń w sprawach karnych na „formularzu uzasadnień” i przywrócenia poprzedniej formuły sporządzania uzasadnienia (z pominięciem formularza).
- Wystosowanie petycji poprzedziła ankieta przeprowadzona wśród sędziów i adwokatów, z której wynika, że praktycy negatywnie oceniają obowiązek sporządzania uzasadnień wyroków na formularzach.
- Praktyczne wady obowiązującego rozwiązania to:

- naruszenie prawa do rzetelnego procesu karnego,
- formularz nie pozwala sądowi na pełne przedstawienie merytorycznej strony rozstrzygnięcia, które zostało wydane,

- Uchwałę w sprawie złożenia petycji przyjęło Prezydium NRA podczas posiedzenia 1 lutego br.
- Prezydium upoważniło adw. Przemysława Rosatiego, prezesa NRA, autora projektu tej zmiany k.p.k., do reprezentowania Naczelnej Rady Adwokackiej w pracach nad petycją przed Senatem RP, Sejmem RP i Radą Ministrów.

W uzasadnieniu petycji NRA przypomina, że wraz z wejściem w życie w dniu 5 grudnia 2019 r. przepisu art. 99a k.p.k., sporządzanie uzasadnienia wyroku na formularzu według ustalonego przez Ministra Sprawiedliwości wzoru stało się zasadą i obowiązującą formą uzasadnienia wyroku sądu I instancji, w tym wyroku nakazowego i wyroku łącznego oraz wyroku sądu odwoławczego, a także wyroku wydanego w postępowaniu o wznowienie postępowania.

NRA wskazuje, że treść zawarta w formularzu jest lakoniczna, a sam formularz nie pozwala sądowi na pełne przedstawienie merytorycznej strony rozstrzygnięcia, które zostało wydane, co powoduje, że oskarżony nie może zapoznać się z pełną argumentacją sądu w odniesieniu do odpowiedzialności karnej za przypisany czyn.

Prawo do rzetelnego procesu ma wymiar konstytucyjny (art. 45 ust. 1 Konstytucji) oraz konwencyjny (art. 6 ust. 1-3 Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności). Obowiązek sporządzenia uzasadnienia orzeczenia jest nie tylko wymogiem formalnym, ale ma istotne znaczenie merytoryczne. Uzasadnienie, przedstawiając tok rozumowania poprzedzający wydanie orzeczenia, umożliwić ma stronom, a zwłaszcza oskarżonemu, jego kontrolę. Pełni nie tylko funkcje procesowe, lecz także buduje autorytet wymiaru sprawiedliwości i kształtuje zewnętrzne przekonanie o sprawiedliwości orzeczenia.

Na gruncie prawa do rzetelnego procesu (w tym procesu odwoławczego), tak w ujęciu konwencyjnym (art. 6 ust. 1 EKPC), jak i w ujęciu standardu konstytucyjnego (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), jakość uzasadnienia wyroku jest istotnym elementem tego prawa.

[\(czytaj treść petycji z uzasadnieniem\)](#)

[\(czytaj projekt zmiany kpk\)](#)

Naczelna Rada Adwokacka przed przygotowaniem petycji przeprowadziła ankietę wśród sędziów i

adwokatów, dotyczącą stosowania formularzy uzasadnień wyroków.

Wynika z niej, że praktycy negatywnie oceniają obowiązek sporządzania uzasadnień wyroków na formularzach.

Ankietowani wskazują, że poprzez stosowanie formularzy uzasadnienia orzeczeń nie stały się bardziej czytelne i przejrzyste, a taki sposób prezentacji motywów rozstrzygnięcia nie ułatwia sporządzania środków zaskarżenia.

Wyniki ankiety wskazują także, iż sporządzanie uzasadnień na formularzu zagraża lub narusza, w ocenie respondentów, rzetelność procesu rozumianą jako obowiązek przedstawienia przez sąd argumentacji pozwalającej przekonać adresatów, w tym sąd odwoławczy, do motywów orzeczenia i pozwalających zrozumieć dlaczego zapadł wyrok określonej treści.

Ankietowani sędziowie w zdecydowanej większości wskazali, że stosowanie formularzy na obowiązujących szablonach zdecydowanie utrudnia sporządzanie uzasadnienia orzeczeń w porównaniu ze sporządzaniem ich w tradycyjny sposób.

([pobierz wyniki ankiety wśród sędziów](#))

([pobierz wyniki ankiety wśród adwokatów](#))

 PETYCJE NRA

Petycja NRA ws. zmiany kpk
- uchylenia obowiązku
sporządzania uzasadnień
orzeczeń w sprawach karnych
na formularzu

ADWOKATURA
POLSKA
www.adwokatura.pl

